

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ös szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetem
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Az örök békéről.

Nagybecskerek, márczius 3.

II.

Az emberiségnek egész tágas létkörében az eszmék megvalósulhatása mindig attól függ, hogy vajjon meg vannak-e ahhoz a szükséges alapfeltételek; illetőleg léteznek vagy megteremthetők-e azon okok, melyeknek az illető eszme megvalósulása szükséges okozatát képezi.

Ezen igazság pedig az örökbéke lehetőségének megbirálásánál is főképp tekintetbe veendő; mert mindaddig hasztalanoknak lehet csak nyilvánítani a jelenleg működő békeszövegeteknek szebbnél szebb hangzású s a legtisztább emberi érzelmeiktől áradó szavatait, valamint a nemzetközi békebiróságok felállítására, s az általános fegyverkezésre vonatkozó javaslatokat, míg az örökbéke megvalósulhatását mint okozatot maguk után vonó okok nem léteznek. Ezen okok pedig jelenleg még csakugyan nem léteznek s nem fognak még talán a legközelebbi századokban sem létezni, de hogy a távol jövő meg fogja azokat teremteni, az bizonyos. Nézzük azonban már most, hogy tulajdonképp mi annak lényege, a mi az örökbékét mint okozat megvalósíthatja. Arra nézve, hogy mily állapotok bekövetkezése fogja az örökbékét létesíteni, köteteket lehetne ugyan írni, de szerintem megvalósulhatásának alapfeltételeit igen rövid néhány szóval is lehet jelezni. Ezek pedig a következők: nézeteinek tisztasága az erkölcsi szabadságról, az érdemről, bünről s az ember magasabb rendeltetéséről. E három egyéni művelődés és tökélesbülés mindent magában foglal. Mindent, mondodom, mert e három szó magában foglalja mindazt, a mi az emberiség boldogságához szükséges.

E három szó értelme magában foglalja az emberi nem haladásának egész határtalan pályáját s megteremtheti mindazon állapotokat, melyek az örökbéke létesülésére szükségesek. De kísérttik meg e három szónak egy kissé tágas körben való értelmezését. Tagadhatatlan igazság az, hogy milyenek az egyének, olyanok a családok s milyenek a családok, olyan lesz maga a társadalom, a nemzet és az állam is, s bizton lehet állítani, hogy az egyének többségének műveltségi fokával mindig megegyező leend az illető állam egész szervezete és ténykedése is. Az államokban visszatükrözve látható az egyéni művelődés minden erényével és kinövésével.

Bizton lehet tehát állítani, hogy míg az embereknél az egyéni művelődés nem emelkedik általánosan azon magasabb színvonalra, melyen az egyéneket anyagi és szellemi érdekeiket egyaránt érintő egy-mással való érintkezésükben csak az igazságosság, jogosság és az önzetlen felebaráti szeretet vezérli, s míg az egyes emberek közt viszályok, perek, tetteges összekocczanások s párbajok léteznek, addig hasztalan áhítózunk azon állapot után, midőn az egyes nemzetek és államok ellentétes érdekeinek kiegyenlítésénél a csaták vad moraja helyett a béke olajágának suhogása lesz hallható. De azt lehetne kérdezni, hogy hát minő legyen azon egyéni művelődés és tökélesbülés, mely az emberek közt az imént jelzett kívánatos állapotot megteremtheti. Erre feleletem a következő. Az embereknek tökéletesebben kell születniök s helyesebben kell neveltetniök mint jelenleg, társadalmi elhelyeztetésüknek pedig jobbnak s igazságosabbnak kell lenni a jelenleginél. E három feltétel természetesen szintén igen tágas magyarázatot enged és igényel, melyre azon-

ban e sorokban nagyobb mértékben nem terjeszkedhetem ki, s így csak röviden annyit jelezhetek, hogy a tökéletesebben való születés alatt mind azon ferdeségek és természetelleni állapotok megszüntetését értem, melyek a jelenlegi házasságkötések valamint a házaselet körében lehetők fel, s melyeknek a jelenlegi — legtöbb esetet egészen téves s a gyakorlati élet szempontjából helytelen — gyermeknevelés szintén csak rossz folytatása.

Az embereknek társadalmi elhelyezése pedig még tágasb értelmezést enged.

Róth József.

A pápa és a millennium. A kormány — mint a M-g. értesül — az ország hercegprímásához intézett átiratot, kérve őt, hogy tegye meg a lépéseket Rómában a pápának az ezredéves ünnepon való képviseltetése iránt.

Torontálmegye a millenniumon

Nagybecskerek, márczius 4.

Torontálmegye kiállítási munkálatai minden vonalon gyors tempóban közelednek befejezésükhöz. Erről győződünk meg a múlt hó 29-én tartott végrehajtó bizottsági ülésen az egyes csoportbizottságok előterjesztéseiből, melyekből a következőket kell fölemlitenünk:

A szerb- és németház tipikus formáival ott állnak már a kiállítási falu házainak sorában, a belső berendezésükből is csak apróbb részletek hiányzanak még.

A kiállítási falu látványosságaihoz Torontálmegye is hozzá fog járulni, a mennyiben egy szerb lakodalmi és német bucsu-felvonulást rendez. A szerb lakodalmi felvonulásra 6 kecsi és minden kocsiira 5 személy van tervezve. Az egész lakodalmi menetet Czrepaja községe állítaná ki, hol eziránt a tárgyalások már folyamatban vannak.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A helyzet.

Biróné asszony kidugta szép fejét a muskátlik között az ablakon s dallamos hangján kérlelni kezdte az urát, ki az utcán az egyik ákácánál támaszkodva bámult nagy merőn a levegőbe. Az isten tudja min gondolkodott? Apró porszemek táncoltak előtte a napfényben s ha az ákác-lombokat olykor-olykor megcsókolta a szellő, öszönével hullott fejére a fűtős fehér-virág.

S az asszony édes szava ott csengett a fülében:

— Jöjjön be, gazdám, jöjjön; csak magam vagyok idebe.

Ni, még nótaszóval hívogatja, gondolta magában a gazda, de azért tette magát, mintha nem hallaná.

Az ablak leggyönyörűbb muskátlija azonban megint megszólalt:

— Gazdám, édes gazdám, ne tartson haragot!

Már mint ő? — van is eszébe?! Minek haragudnék? — kire haragudnék, arra a mosolygó szemű asszonyra, kinek két hófehér karjánál édesebb átalvető nincsen a nap alatt?! Azokra a csicsergő ajkakra, melyek úgy tudnak csókolni, hogy tüzes parázsza varázsolják a vért?! Dehogy!

Hanem ami sok, az sok! Nem akar ő mindig az asszony szoknyája körül serteptélni; megunta már azt az örökös nyalakodást is. Igaz, hogy ebben sokáig nem volt a biróné asszonynak módja, mert súlyos betegen feküdt jó hosszú ideig. Már már halatták is.

Akkor történt, hogy kiségitőnként a hához került Sebestyén Eszter. Eh, erről jobb nem is beszélni.

A muskátlik közül mintha valami elfojtott zokogás hallatszott volna s a könnycseppket mohón itták be a tikkadt levelek. A gazda fölrezen, felszennel oda sandított.

— Nos?

— Nem jön be? igazán nem jön be?

— Csak nem ég a sarkadban, hogy olyan sürgős?

Még egy ideig kérette magát, aztán beadta a derekát. Katonás kemény léptekkel megy; látszik minden mozdulatán, hogy nem igen régen szabadult a katonasorból, mert még mindig van belőle valami a nyalka kronprincz bakából!

— Miért kérette annyira magát?

— Csak kötődtem, lelke.

— Kend mindig kötődik, kend már nem szeret engem; van tán valakije kívülem? Valakije aki nálamnál szebb, igazabb, hűségesebb?

Ott van la, ha az asszony még néhány szót szól, menten eltörik a mécsese. Ezt meg kell akadályozni, mert könnyebb a tűn lyukat esinálni (aki érti, annak is könnyű!) min. egy szerelmes szép asszonyt, mikor megered nála a jóság forrása, megvigasztalni. A gazda átöleli azt a kívánatos teremtet, magához szorítja édes öleléssel, s eloltja az ajka szomját egy forró, tüzes csókkal.

— Te mindig olyan valamit forgatsz a fejedben, lelke. Hát találnék-e én a földszínen olyan, kivel összemérhetnék? Akit úgy tudnék szeretni mint téged, aki ellen még gondolatban sem mernék vétkezni? Dehogy találnék, dehogy! Te se olyant, mint én, ugy-e?

— Soha, soha, édes gazdám, mert nem is keresek.

Künn az árnyék már hosszura nyulik. A levegő hűlni kezd s az ákácvirágok fázva szugorodnak össze.

A gádorban nagy hangon beszél valaki. — Itthon van, ha mondom. Meg ne retírljatok, pszt, egy szót se! Nem hagyom a hivatalos tekintélyt! Nem én!

Biróné asszony liliumkarjai lefonódnak az ura válláról.

— Ez a Rázós hangja, mondja a gazda, ugyan mi a szösz akar?

Egy kis torokkösztörülés hallatszik kívülről; aztán megindul az egypár nagyecizma s általlépked a küszöbön.

— Szerencsés jó estét, bíró uram!

— Mindközönösen!

Rázós Márton, kinek csöszkenyeren hizott meg az apja, az öregapja, s most azon hizik maga is, hirtelen visszafordul az ajtóhoz és kiszól.

— Tyhü, a masináját! rólatok meg majdnem elfeledkeztem.

Gyertek be!

Eől jön a kipirult arcú, haragos legény, utána a félénk tekintetű halvány kis leány. Rátz Jóska, meg Sebestyén Eszter. Amint belépnek, a bíró erősen megszorítja a biróné asszony kezét, ez meg az ajkait harapdálja. Mi lesz itt?

Rázós Márton egyszeribe csak kibillen a pikétre és hadar.

A vetésben jártak, megtisztetem, összecsfatolták egészen. — Igenis! Pedig ki volt dobolva, hogy a vetésben járni tilos cselekmény. Igenis! Es mégis megtették!

— Kik?

Rázós a mutató ujjával a leány és legény felé bök.

— Ökemék!

Rátz Jóska előre lép s majdnem átszurja villa szemével a vádlót.

— Tagadom

A német bucsu-felvonulás teljesen rendben van. 15 leány és 15 legény fog Nagy Jécsáról felmenni a kiállításra, hogy ott a falujokban szokásos templombucsut bemutassák. A vállalkozó bursok és bézlik kellő gardirozással s nagy kísérettel fognak Budapestre felindulni. Ugy a szerb, mint a német felvonulás és kísérete a kiállítás alap vendégei lesznek.

A koronázási emlékünnepre felvonuló uri és népies bandérium ügye is el van már intézve. Mindkét bandériumnak lesz egy-egy ismertető jele, mely torontáli voltukat fogja jelezni. Az uri bandérium kalpagján fehér kócsagtoll lesz s a boglárára Torontálmege czimeréből vett motívum, a bőség szarva lesz kizománczozva.

A népies bandérium tagjai perzekutor egyenruhában lesznek, árvalányos kalapjuk karimáján egy kör alakú lemezen Torontálvármegye egész czimere lesz kiverve.

A mezőgazdasági csoport pavillonja készen, a torontálmegei gazdasági egyesület monographiája pedig sajtó alatt van. A pavillon diszes külsővel s tartalmas belsővel egyike lesz a gazdasági csoport legérdekesebb részének.

A torontáli gazdasági pavillon egyik czel-lája külön be van rendezve arra, hogy benne az összehasított történelmi kö lekedési csoport elhelyezkedhessék azon grandiozus térképpel, mely Torontálvármegye jelen korát ábrázolja.

Ezen térkép a vármegye területén előforduló csatornák, úthálózat, vízszabályozás, telefon-és telegraf-vonalakra vonatkozó adatok mellett feltünteti a megye 200-300 év előtti hely-és vízrajzi állapotját oly módon, hogy ezen térképen a múlt és jelen állapotok könnyen összehasonlíthatók lesznek.

A jelenkori térkép 500, a kortérképek 100-100 példányban sokszorosítottak, melyekre eddigelé számos megrendelés tétetett.

Az egészségügyi és közoktatási csoport gyönyörű fényképeket mutattak be. A megyei központi kórház mellett ott láttuk sikerült fényképekben a nagybecskereki felsőbb kereskedelmi és polgáriskola impozáns dísztermét és tornacsarnokát, a perlaszi modern népiskolát és a zombori ovoda vonzó udvarképét.

A tehetséges és szorgalmas közép és polgáriskolai tanulóknak a kiállítás meglátogatását a torontálmegei bizottság is megkönnyíteni kívánja, s e célra a közoktatási csoport rendelkezésére 300 forintot bocsájt.

A Vágó féle felvonulás lelkesedéssel fogadtatott s a bizottság oda fog hatni, hogy a

— Ica ricza-kukoricza még tagadni is, ni! Hiszen van nekem medicinám a tagadás ellen. Igenis!

A tarisznyából egy lilomokkal kivarrt selyemkendőt vesz elő s a bíró elé tartja.

— Ihol a bizonyág!

— Sebestyén Eszter a kendő után nyul.

— A kendő az enyém!

Az asszony kikapja a kendőt az ura kezéből:

— Nem igaz, mert az enyém!

A bíró hol egyikre, hol másikra néz s keményen kérdi az asszonytól:

— Mikor jártál a vetésben Rátz Jóskaival?

Az asszony mentegetődik:

— Én? sohasem! De a kendő az enyém.

A nevem is belé van merkeve. Ez a leány a kendőt tőlem lophatta, mikor a házunknál volt, tudod, kézzre jött neki.

Sebestyén Eszter közbekiált:

— Nem igaz, nem igaz! A kendőt nem loptam, a kendőt én . . .

Kinos szünet áll be . . .

— A kendőt én — bíró uramtól kaptam.

Az asszony arca kivetkőzik minden szépségéből; a vonásai dultak lesznek s a hangja ri kácsoló.

— Ahán, hát így vagyunk? értitek egymást?

A bonyodalom majdnem teljes. Rátz Márton, a bajtszerző vén csont, már fogja a kilincset: a bíró kemény léptekkel jár föl-alá a szobában; az asszony a muskátlik fölé borul s ott zokog.

Ezenközben odamegy hozzá Rátz Jóska és csöndesen, de még is úgy, hogy aki csak a szobában van meghallhatja, ezt mondja a bírónak:

— No isten, mire való az a nagy patália ezért a kendőért, akit hogy én hoztam a bíróné asszonyának a csornai vásárról.

... Ez a helyzet. Tessék ebből a kibontakozást megcsinálni!

Tóth Dezső.

felvonulás idejére is több külön vonat indítások a megyéből.

Az ipari csoport kiállítóinak tárgyai a be-küldés határidejére márczius 15-től április 15 ig készen lesznek. A tárgyak elbirálására a helyi bizottságok hivatják. A torontálmegei bizottság által megrendelt tárgyak felülbírlásával és kifizetésével a helyi bizottságok elnökei s az iparcsoport elnöke bizattak meg.

Végül Oláh György perjámosi majolikás esinos edényeit szemlélte meg a végrehajtó bizottság s azok közül dr. Dellimánics alispán 4 tárgyat 3 forintért s Filkovic egy nagy Csokonay kulacsot 2 forintért legott magukhoz váltottak.

HIREK.

Tájékoztató.

Márczius 6. Szőnyeggyár közgyűlése.
Márczius 8. A kaszinó társulat közgyűlése.
Április 6. Táncmulatság az árvaszáz javára.

A görögnaponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utcán, a Schver hátszobában van.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Tömör András a pancsovai, Végh Bernátot a nagyikindai és Achác Imrét a nagyszentmiklósi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adó tisztékké nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Pöpi Péter irnokot a nagybecskereki törvényszékhez helyezte át. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Hoffmann Fridát a homolici közszéki elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **A miniszter köszönete.** A vallás és közoktatásügyi min. miniszter Babos Sándor óbóbai lakosnak és jószágfelügyelőnek azon aldozatkészségeért, melyvel a szegedi főgimnázium segélyző egyesületének alapját 50 forinttal gyarapította, elismerő köszönetét nyilvánította.

— **Közegészségügyi bizottság.** A városi közegészségügyi bizottság holnap (csütörtökön) délután fél 5 órakor a városháza nagytermében ülést tart.

— **Jönnek a színészek.** Mint örömmel értesülünk, a folyó hó 11 én kezdődő sziniszaison ügye örvendetes haladásnak indult. Bessenyei Lajos színtársulati titkár már eddig is igen szép eredményt képes felmutatni a bérletgyűjtés tekintetében. A közönséggel ez uton is közöljük a bérletfeltételeket: Alsópáholy 12 előadásra 36 frt, 6 páros vagy 6 páratlan bérletelőadásra 18 frt. — Közép páholy 12 előadásra 30 frt, 6 páros vagy 6 páratlan 15 frt. — Tamlásszék 12 előadásra 10 frt, 6 páros vagy 6 páratlan előadásra 5 frt.

— **Eljegyzés.** Vermes Zsigmond, a szegedi kereskedelmi és iparbank hivatalnok, eljegyezte Benedict Miksa leányát, Ilonkát Szőreghről.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legujabban a következő bejelentések történtek:

Született: Ökrös József (rk.) Vinczelér Julianna fia. — Mircs Milos (gk.) jubász Szmiljana leánya. — Atyjim Miladen (gk.) földműves Budinka leánya. — Masa Bálint (rk.) napszamos József fia. — Fent Péter (rk.) napszamos Katalin leánya. — Engszt János (rk.) napszamos Mátyás fia. — Francuszi István (gk.) napszamos Miladin fia. — Dold István (rk.) kőza. tanító Erzsébet Rozália leánya. — Penyov András (rk.) fogházőr Iona leánya. — Lenárd János (rk.) napszamos Róza leánya. — Klein Ferencz (rk.) cipész Mátyás fia. — Lischka István (rk.) kereskedő János fia. — Tomcsányi Elek (rk.) üzleti utazó Etelka leánya. — Glazer Péter (rk.) kovács Vera leánya. — Borbély Imre (rk.) földműves István fia. — Haman Károly (rk.) lakatos Róza leánya. — Versing János (rk.) napszamos János fia. — Feketics Károly (rk.) napszamos Erzsébet leánya. — Flattinger József (rk.) kovács Hermin leánya. — Farkas János (rk.) kocsis Gizella leánya. — Turinszky István (gk.) földműves Sztána leánya. — Nedics Szilárd (gk.) földműves Miliszáv fia. — Kerekes Mihály (rk.) ács András fia. — Weber Henrik vasuti értesítő Péter fia. — Vorigy Vitályos (gk.) földműves Miliszáv fia. — Bakos Imre (rk.) napszamos József fia.

Meghalt: Szelezsán Szlavkó (gk.) 10 hetes korában göröcsökben. — Zombori Gyula (rk.) 4 hónapos korában göröcsökben. — Tomia János

(rk.) 20 hónapos korában tüdőlob következtében. — Fent Kata (rk.) 1 napos korában életgyengeség következtében. — özv. Kezler Mihályné (rk.) 70 éves korában aggkorban. — ifj. Straub József (rk.) 11 napos korában göröcsökben. — Kaufmann Mihály (rk.) 6 hónapos korában göröcsökben. — Pongó István (rk.) napszamos 33 éves korában tüdővészben.

— **Márczius.** Kegyetlen fagyok, hófúvások, lucskos olvadás és más bajok után végre mégis itt van a tavaszi hónap: márczius. A sok időjósági teória egyikét se merjük segítségül hívni, hogy megjósoljuk, milyen lesz ez a hónap, melyet ibolyafakasztónak neveznek, hiszen a teóriák mind hamisak. Az az egy azonban bizonyos, hogy ebben a hónapban lépünk be a tavaszba és a télkabátokat ebben a hónapban cseréljük fel a felöltőkkel. Ha hideg lesz is mindig, akkor is letesszük a legtöbbször a téli kabátot, mert lehetetlennek tartjuk, hogy még márcziusban is prêmes bundákban járjanak. Sokat lehetne mondanunk arról az átalakulásokról, amely márcziusban beáll. A mind melegítőbbé váló napfényről, a sarkon virágot áruló leányokról, a Hunyady-utcai déli sétákról stb. S ne felejtjük el a port sem, a finom tavaszi port, melyet mindeddig lekötve tartott a hó, a nedvesség s mely most szép lassan újra életre kel, hogy beleljen mindent. Hosszu lesz a nappal és rövid az éjszaka. A hosszú nappaloknak sokan nem nagyon fognak örülni, s bizony február huszonkilencz napja után nehéz is harmincegy hosszú napig várni, míg ismét elseje lesz.

— **Bécs város kiállítása.** (Fővárosi levelezőnkől.) Az ezredéves országos kiállítás történelmi csoportja újabb emléktárgyakkal gazdagodott. Az osztrák fő-és székvaros történelmi muzeumából a napokban szállította Budapestre Seis Ede muzeumi custos azokat a tárgyakat, melyeket a kiállítás történelmi főcsoportjának szakférjai a helyszínen kiválasztottak. A szállítmány nyolcz ládában érkezett meg s miután a m. kir. honvéderuharaktárban a custos jelenlétében kikomagolták, arról szabályszerű elismervényt állítottak ki. A bécsvárosi emléktárgyak közt van Corvin Mátyás igen értékes paizsa, czimerével ékesítve, és nyolcz darab más, ugyancsak XV. századbéli magyar paizs s a fegyverek egész sorozata (pánczélszuró, kardok, sisakok stb.) valamint teljes magyar vértzetek, zászlók, történelmi becsü olajfestmények, közel százezer forint értékben.

— **A szász hadügyminiszter a kiállításon.** (Fővárosi levelezőnkől.) Von der Planitz tábornok, szász hadügyminiszter bejelentette a kiállítás igazgatóságának, hogy a magyar ezredéves kiállítást, amely iránt Dresdában és egész Szászországban nagy az érdeklődés, meg fogja látogatni, s alaposan megnézi. A szász hadügyminiszter, akit két magasabb rangú tiszt fog kísérni, a megnyitás napján érkezik Budapestre, s körülbelül 6 áig itt marad.

— **A temesvári kereskedelmi és iparkamara** folyó hó 2-án tartotta rendes közös ülését.

Az elnöki jelentés szerint Steinitzer Géza kamarai levelező tagot az elnökség 25 éves bankigazgatói jubileuma alkalmából a kamara nevében üdvözölte; a miskolci társakamarának a vidéki városokban újonnan épített házak adómentességük meghosszabbítása tárgyában intézett felirata pártoltatott, Tedeschi János kamarai tag indítványára felirat intézetett a kereskedelemügyi miniszterhez a szomszédos forgalom személyszállítási díjának felemelése ellen és végül egy asztalosagédnek az ezredéves kiállításban való részvétele czéljaira 25 frt segély utalványoztatott. A titkári jelentés szerint a kamarai hivatal a legutóbbi teljes ülés óta 876 ügydarabot intézett el. Kamarai illetékek fejében 546 frt 28 kr folyt be. A kamarai kiviteli iroda ugyanezen időtartam alatt 46 drb ügyiratot intézett el.

Alibunár községnek a vásári helypénz díj-jegyzék felemelése iránt intézett kérvényét a kamara nem pártolja, ellenben Lieblich községnek tavaszi országos vásárjának májusra való áthelyezése iránti kérvényét a kamara pártolja.

A kamarának egy szakbizottság által fölvizsgált és 1895. évi zarszámadása helybenhagyólag tudomásul vétetett. E szerint a kamara múlt évi bevételei 40,824 frt 83 krt, a kiadások 24,482 frt 44 krt tettek ki és a vagyoni állapot az év végével 24 175 frt 23 kr.

A nyugdíj-alap az év végével 20,289 frt 93 krt tett ki.

A magyar serfözök országos szövetségének a söritaladó esetleges felemelése ellen intézett felirata tárgyában elhatározta a kamara, hogy a kerületbeli sörgyárosokat a folyó hó 8 án délelőtt a kamara helyiségében tartandó értekezletre meghívja.

Az ezredéves kiállításán résztvevő kerületbeli kiállítók kereskedelmi képviselői tárgyában a kamara egy külön hivatott képviselő megbízását szükségesnek tartja és erre a célra nagyobb összeget szavazott meg. Egyben elhatározta a kamara, hogy a temesvári kerületi- valamint a verseczi és pancsovai helyi bizottságokat felkéri, hogy az e célra szánt hozzájárulásuk mérvét közöljék. A még fedezetlenül maradó csekélyebb összeg azon kiállítókra fog minimális járulék alakjában kivettetni, kik a kereskedelmi képviselőtést kívánják. A kamara egyszersmind megbizta az elnökséget a szükséges lépések megtételével.

Saterényi József m. kir. iparfelügyelő beadványa folytán az ipari szakoktatás ügyében megindítandó folyóirat előfizetése az ipartestületnek és ipariskoláknak a legmelegebben ajánlatni határozott; a kamara egyszersmind megfelelő számú lappeldányokra előfizet.

Az ezredéves kiállítás országos bizottságának leirata folytán a kiállításnak kisiparosok és ipari segéd munkások által leendő tömeges látogatását a kamara a leghatékonyabban támogattatni határozta és a megfelelő intézkedések megtételével az elnökséget bizta meg.

A felső kereskedelmi iskola tantestülete által a kereskedő segédek részére rendezett esti tanfolyam javára a kamara 50 frt segélyt szavazott meg.

— **Osszevagdalt katona.** A katonakórháznak sokszor titka van; nagy titka. Nagyon ritkán szivárog ki a világba a hír, hogy mért halt meg egyik vagy másik katona. Eltemetik dobszóval, muzsikával, parádával; szép temetés, nincs benne kétség. Hetek múlva azután hír megy a legény falujába, nem levél, nem is feketepecsét, hanem szürke árkusra írott németbesszédű hivatalos irás a milyen rövid, olyan nagy bánatot vivő. Ne várják többé vissza infanterista Kovácsot, vagy hogy hívják, mert forriferesen elhalálozott a szegény. Valamelyes szerencséje mégis volt Ursza János 33. ezredbeli tisztiszolgának, mert hosszú szenvedés árán hazaeresztették, bár nem az ő hibája, hogy felgyógyult. Az történt a jámborral, mint az A. H. írja, még az őszi manőverkor kardjával összevagdalta a századosa, aki ellen emiatt meg is indították a hadbírósi eljárását.

— **A londoni millenniumi bizottság.** (Fővárosi levelezőnk től.) A Mansion-house-ban Londonban a héten volt a londoni millenniumi bizottság megalakulása a Lord-Mayor elnöksége alatt. A bizottság tagjai nevében chevalier Princes de Heuvaldt, az osztrák-magyar főkonzulátus vezetője üdvözölte az elnököt, aki lelkes szavakban dicsőítette a magyar nemzetet, ismertette a nemzeti ünnepeket és kijelentette, hogy a bizottság hivatása Londonban és egész Angliában mindent elkövetni, hogy az angolokat Magyarország nagy ünnepének meglátogatására serkentsék. Ezután elnöké nagy lelkességgel a Lord-Mayort választották, titkára pedig Louis Felbermann honfittársunkat a londoni „Life” szerkesztőjét. A bizottság tagjai lettek: Stockinger Ferencz főkonzul, Princes de Heuvaldt helyettes konzul, Weisz Samuel a magyar egyesület elnöke, Ebner József, Felbermann Lajos, Weisz M., Vingate Leo, Duka Tódor, Pillischer J., Jarmay Gusztáv, Butler Dundas, Vogel A. L., Kern W., Mijatovich M. szerb főkonzul, Emin Effendi török főkonzul, továbbá Mr. Jovday, a South Eastoern vasut igazgatója, Mr. Sirc a francia északi vas utak londoni igazgatója, Mr. P. Defranc, a belga államvasutak londoni képviselője, Pollák H., a londoni külföldi hírlapírók elnöke, Diósy Arthur, Mr. Boyd Corysenter és a Cook and Sons és Messos Gaze cségek főnökei. A bizottság legközelebbi ülését márczius 9-én tartja a Mansion-house-ban.

— **Borzasztó szerencsétlenség történt** tegnap Temesvárott. Goldstein Rozália, Goldstein M. gyárvárosi kereskedő neje ugyanis apósánál volt látogatásban; midőn a férő helyre ment, ott egy lazán álló deszka letört és a nő alázuhan. A szerencsétlent bár rögtön kimentették és dacára annak, hogy orvosi segítség mindjárt kéznél volt, mégis — terhes állapota következtében a szenvedett sérülések folytán elvérzett és meghalt. Az esetről rögtön jelentést tettek és a ház tulajdonos ellen vizsgálatot indítottak. A törvényszék mulasztás által elkövetett emberölés miatt vád alá helyezte.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. márczius 4-én.)

Budapest, márcz. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta az indemnity törvényjavaslat tárgyalását.

Első szónok Szapáry Gyula gróf volt, ki a baloldal zajos éljenzése között kijelentette, hogy a jelenlegi kormány iránt bizalommal nem viseltetvén, az indemnityt nem szavazza meg.

A szélsőbaloldaltól Kapotsffy Jenő és Vajay fejtették ki ugyanest az álláspontot.

Lukács pénzügyminiszter nem tekinti az indemnityt bizalmi kérdésnek, hanem kizárólag csak a törvényhozásra szükséges eszköznek. Így fogják fel a kérdést más országokban is. Kéri a képviselőházat, hogy fogadja el a javaslatot. (Helyeslés jobbfelől.)

A Ház többsége elfogadja az indemnity törvényjavaslatot.

Ezután folytatják a kereskedelmi tárcza tárgyalását.

Boda Vilmos interpellálja a kereskedelmiügyi minisztert a szegárdi vicinális vasutaknál tapasztalt mizériák tárgyában.

Ülés vége 2 óra előtt.

Albrecht Salvator főherceg temetése.

Budapest, márcz. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Mint hivatalosan megerősítik, ő felsége a király Ottó főherceget jelölte ki arra, hogy őt Albrecht Salvator főherceg temetésén képviselje.

Királysértő paraszt.

Budapest, márczius 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Királysértés miatt vont a felelősségre ma a budapesti törvényszék Miokof Pera délvidéki napzámost, a ki falujának bírja előtt követte el a vádbeli cselekményt. A dolog úgy esett, hogy egy asszony Miokofot 58 krnyi tartozása miatt a község házára hivatva és az adós nem igen volt hajlandó engedelmeskedni a bíró szavának, a mit néhány czifra szóval annak a szemébe is megmondott. A bíró erre odumtatott szobájában a király arcképére és azt kérdezte: Ennek sem engedelmeskedel? Nem hát! — felelte Miokof Pera és most már a király személyére alkalmazva, megismételte azokat a csunya szavakat, melyeket előbb a bírónak szánt. A törvényszék Miokofot, ki ma azzal védte magát, hogy nem is tudta, kit ábrázol a kérdéses kép, 3 napi fogházra ítélte. Az ítélet, miután úgy a vádlott, mint a kir. ügyész megnyugodott, tüstént jogerőssé vált.

A szociálisták millenniuma.

Budapest, márcz. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szociálisták sehogy sem akarják nyugodtan eltűnni az ezredéves ünnepélyt. Titokban folyton értekeznek, tanácskoznak, de hogy mit terveznek, azt eddig nem lehet tudni. Hogy azonban készülnek valamire, azt bizonyítja lapjuk is, melyben óriási betűkkel hívják föl elvtársaikat: „készüljétek az ezredéves jogtalanság elleni tiltakozásra”. A rendőrség most kétszerezes éber figyelemmel kíséri a szociálistákat, de még eddig nem tudott nyomára jönni terüiknek.

Paulay Bandi meghalt.

Budapest, márczius 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Néhai Paulay Edének, a nemzeti színház volt igazgatójának kis fia, Bandi, ma meghalt.

Szerbia és Macedónia.

Budapest, márczius 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából jelentik: Az összes hírlapok visszautasított és kicsinyítő módon irnak Szerbiáról, s egyhangulag kijelentik, hogy Szerbiának semmi joga

sincs Macedóniához, miután ott egyetlen egy szerb sem létezik. Abban, hogy Macedónia Szerbiával egyesüljön, itt egyetlenegy ember sem bizik. A katonatiszti körökben erősen meg vannak győződve arról, hogy a bolgár hadsereg legközelebbi hadjárata Szerbia ellen lesz irányítva.

Csempészet Szerbia határán.

Budapest márczius 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szalonikiből jelentik: Az utóbbi időben a szerb határon többször elfordult, hogy Szerbiába fegyvereket akartak csempészni. A további csempészkedés megakadályozására az egész szerb határ mentén szigorú intézkedéseket tettek.

Az olaszok Afrikában.

Budapest, márcz. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómában óriási izgalmat szült az olaszok legújabb veresége. Baratieri tábornok váratlanul, könnyelmű támadással szembeszállt Menelikkal és a küzdelemben nyolcezer embert veszített el. Hadügyi körökben rossz szemmel nézték már a tervét is ennek a merészségnek, mert alig volt más indító oka, minthogy Baratieri, a ki tudta, hogy Baldissera tábornoknak mielőbb meg kell érkeznie, addig is egy nagy katonai tettet akart véghez vinni. A merészsege így tehát kudarcot vallott, őt magát pedig fölmentették. Helyét Baldissera foglalta el.

Archeologiai lelet.

Budapest, márczius 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Erdekes és értékes archeologiai lelet hírt közlik a Figaroval Ciprus szigetéről. A szigetnek Helia nevű kis falujában ugyanis a parasztok földjeik felásása közben egy boltozott üvegre akadtak, melynek talaján számos szinaranyból készült apró szobrocska hevert. A szobrocskák különféle állatokat ábrázoltak és valami őskori házi bálványok lehettek, összesen mintegy 20 kgrammot nyomtak. A parasztok, anélkül, hogy bárkinek is szólának, haza hurcsolták a kincset, de az eset mégis fülébe jutott a hatóságoknak, mely aztán az értékes leletet lefoglalta. A kiállítás híre az egész szigeten élénk feltűnést keltett.

Orosz-török barátság.

Budapest, márcz. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Daczára Oroszország látszólagos törökbarát viselkedésének, az orosz diplomácia magatartásában mértékadó körökben egyáltalában nem bízunk. Szakir pasa tábornagyot bizalmasan Kis-Ázsiába küldték, hogy megtegye a szükséges védtézkedéseket egy esetleg Örményország felől történő orosz invázió ellen. A hetedik hadtestet meg fogják erősíteni. Erzerumban nagy lőszerkészletet halmoztak fel.

Visszautasított meghívó.

Budapest, márczius 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nizzából jelentik: Nem kis feltűnést keltett az a hír, hogy a német, az angol, az osztrák-magyar és az olasz konzul a város részéről a köztársasági elnök tiszteletére holnap adandó diszlakomára szóló meghívást visszautasították. Ez annál kínosabb benyomást keltett, mert az ünnepélynek semmi tüntető jellege nincs.

Szerkesztői üzenetek.

K. R. Hogy illik-e bójtben táncolni? Hát persze hogy nem illik. De vajon csakis olyat tesznek-e az emberek, ami illik? Hagyja őket elkarhozni.

Zs. Nagyon megörültünk E. B. ur levelének. Csak folytassa, nagyon szivesen látjuk.

— F. Önnek a versírásánál van egy igen rossz szokása: hogy egyáltalán ír.

S. S. 1) Nem. 2) A körülményektől függ.

D—A. A gondolatjelek mögött nem rejlenek mindig gondolatok.

X. Y. Z. Legyen szerencsénk.

Anonymous. Névvél sem érne sokat. Csak tessék megtartani az inkognitóját.

H i r d e t é s e k.

1780. szám. I. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Torontáivármegye török becsei járásába kebeleztetett Melencze községében a községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás: 400 frt készpénz, 20 kr nappali, 30 kr éjjeli szemledij, valamint a törvényhatósági szabályrendelettel megállapított husszemplészet díjak.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. 118. §-a. illetve 177. §-a értelmében felszerelt kérvényeket f. évi május hó 1-éig hozzám betérjesszék.

T.-Becsén, 1896. évi február hó 25-én.

Gr. Bethlen,
főszolgabíró.

224-3.2

Házeladási hirdetmény.

A Gradnaulicza utca 835. számú és az Amerika városnegyedben fekvő Sinkay-féle ház szabadkézből eladó. Feltételek iránt értekezhetni Bene Dezső megyei alszámvevőnél a megyeházépületben d. e. 9 órától 2 óráig. Közvetítők megállapodás szerint díjaztatnak.

228-3.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nagybecskerek rend. tan. város közönsége által építendő monumentális város-házi épület összes munkálataira a következő feltételek mellett ezennel írásbeli zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik:

1. Az összes építő munkák u. m. föld-, kőműves- és elhelyező-, kőfaragó, vas-, ács-, bádgos-, cserépfedő-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, szobafestő, granitto-terazzo, árnyékszék berendező-, kályhás- és asphaltozó, központi fűtési, vízvezetési s villamos világítási és telephon-berendezési munkák kerekében összesen 275000 forintra vannak előirányozva.

2. Utóbbi négy munkálatra nézve az ajánlatok a szakértő vállalkozók által külön-külön beadandók.

3. A tulajdonképeni építő munkálatokra nézve vállalkozók ajánlataikat vagy az összes munkálatokra vagy azok egyes nemeire nézve az egységárak pontos kitétele mellett nyújthatják be.

4. Az ajánlattevők az egység árakra nézve ajánlatba hozott árengedés vagy felülfizetés százalékban kifejezett nagyságát, valamint a teljes ajánlati összeget is

ajánlataikban számokkal és betűkkel is kiírni tartoznak.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbbben folyó évi márczius hó 15. d. e. 11 óráig nyújthatók be Nagy-Becskek r. tan. város polgármesteri hivatalánál, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A borítékon megjelölendő, hogy a városház kiépítésére vonatkozó ajánlat foglaltatik benne.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

7. A beadott ajánlatok folyó évi márczius hó 15-én déli 12 óraker fogják a polgármesteri hivatalban felbontatni, mely alkalommal az ajánlattevők is jelen lehetnek.

8. Kötelesek az ajánlattevők az ajánlott vállalati összeg 5%-nyi bánatpénzt készpénzben vagy állampapírokban Nagy-Becskek r. tan. város pénztári hivatalában befizetni és az erről szóló elismervényt az ajánlatához csatolni.

9. Nagy-Becskek r. tan. város minden jogot fentart magának arra nézve, hogy melyik, ha nem is a legolcsóbb ajánlatot fogadja el, vagy esetleg új versenyárgyalást hirdessen ki.

10. Az építési terv, előmért és költségvetés Winter Miksa vár. mérnöknek és Budapesten Lang Adolf tervező műépítész ur irodájában (Egyetem-utca 3. sz. II. em.) tekinthetők meg; utóbbinál a részletes felvilágosítások is nyerhetők. A költségvetés 5 frtnyi összeg beküldése mellett városi mérnökünktől is beszerezhető.

Kelt Nagy-Becskekén, 1896. évi márczius hó 1-én.

Krsztics Janos,
polgármester.

229-2.1

12168. sz. tikv. 895.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. trvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstár végrehajtónak Párdanyacz Szávanagybecskerekilakos végrehajtástszenvédő elleni 232 frt 14 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. trvszék területén levő nagybecskereki 2015-2016. hrsz. a. felvett 110 □-öl területű házhely 419 frt kikiáltási árban

1896. évi márczius hó 31-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. trvszék telekvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 41 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. nov. 1. 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tkvi irattárában s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tszék tkvi hatóságánál, 1895. december hó 31-én.

Hinczky.

kir. tszéki bíró.

231-1.1

Főraktár Délmagyarország részére:

MOCZKOVCSÁK DEZSŐ gyógyszerháza,
Nagybecskereken.

Az új

Villamos Hasonszenvi
csillagszerek.

Biztos hatású szer minden betegségnél.

Gyógyíthatatlanoknak
vélt betegségeket is sikerrel
gyógyít.

Nagy arany-érem.

Több kiállítás.

Ismeretések ingyen kaphatók:

MOCZKOVCSÁK DEZSŐ gyógyszerháza,
Nagybecskereken. § 94-10 10

A Rákóczy- utcában egy lakás-évi bér 140 frt folyó évi május hó 1-étől kiadó. — Bővebbet

230-3.1

Haidegger Ödönnél.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.